"കാവിലപെ്പാട്ട് ഒരു പഠനം"

ഡ ോ.ഐശ്വര്യ മാധവ□

അധ്യാപിക

എ□. എസ്. എസ്. ക ോളജ്

പന്തളം

Ph: 8086987685

Email: maiswarya30@gmail.com

കുറ്റിപ്പുറത്തുള്ള ഇടശ്ശരോിത്തറവാട്ടി□ 1906-□ ആണ് ഇടശ്ശരോി ഗോവിന്ദ□ നായ□ ജനിച്ചത്. ഇടപ്പള്ളി പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മലവള്ളെപ്പാച്ചിലി□ മലയാള കവിക□ മുങ്ങിപ്പോയപ്പോ□ ആ ഒഴുക്കിനതിെരെ നിന്ന ആളാണ് ഇടശ്ശരോി. കാല്പനികമായ മായാലോകത്തിന്റെ വിഭ്രാന്തികളി□ നിന്ന് മുക്തമായിരുന്നു ഇടശ്ശരോി കവിതക□. നിത്യജീവിതത്തിലെ അതിസാധാരണ രംഗങ്ങളും അനുഷ്ഠാനപാരമ്പര്യത്തിലെ അസാമാന്യ മാനങ്ങളും ഇടശ്ശരോിയുടെ കവിതയ്ക്ക് ഒരുപോലെ വിഷയമായി. സ്വാതന്ത്ര്യ പൂ□വഘട്ടവും സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തര ഘട്ടവും ഉ□പ്പെട്ടതാണ് ഇടശ്ശരോിയുടെ കാവ്യജീവിതം. ഗ്രാമീണജീവിതത്തിന്റെ നൈസ□ഗ്ഗിക ഭാവങ്ങ□ ഇത്രയേറെ കാവ്യവിഷയമാക്കിയ മറ്റൊരു മലയാളകവി ഇല്ലന്നെ് ഡോ. എം. ലീലാവതി മലയാള കവിതാ സാഹിത്യചരിത്രത്തി□ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്.

ഗ്രാമീണ ജീവിത്തിന്റെ വദേനകളും വിങ്ങലുകളുമാണ് ഇടശ്ശരോി കവിതകളിലെ പ്രധാന വിഷയം. നാട്ടി□പുറത്തെ സാധാരണ മനുഷ്യന്റെ സങ്കടങ്ങളും പീഡനങ്ങളും പച്ചയായി അവതരിപ്പിക്കുന്നതാണ് അദ്ദഹേത്തിന്റെ പതിവ് ശൈലി. ഇടശ്ശരോി കവിതകളിലെ ഈണങ്ങളും, ഉപമകളും, ബിംബങ്ങളും, സൂചകങ്ങളും ഗ്രാമീണക□ഷക ജീവിതവുമായി രക്തബന്ധം പുല□ത്തുന്നവയാണ്. കാവിലപെ്പാട്ട്,

കറുത്തചടെ്ടിച്ചിക□, പുത്ത□കലവും അരിവാളും, കൂട്ടുകൃഷി, ഒരുപിടിനലെ്ലിക്ക, പൂതപ്പാട്ട് മുതലായവയാണ് അദ്ദഹേത്തിന്റെ പ്രധാനകൃതിക□. അദ്ദഹേത്തിന്റെ മൂന്നാമത്തെ കവിതാസമാഹാരമായ കാവിലപെ്പാട്ട് ഏറെ സഹൃദയ പ്രശംസ നടേിയ ഒരു കൃതിയാണ്.

പ്രാകൃത മനുഷ്യ□ക്കിടയി□ മാതൃദവേത എന്ന സങ്കല്പം പ്രചരിച്ചിരുന്നു. വദൈികതേര സങ്കല്പത്തിലുള്ള ദവേതകളുടെ കൂട്ടത്തി□ പ്രമുഖസ്ഥാനത്തു നി□ക്കുന്നത് 'അമ്മദവൈ'മാണ്. ഭഗവതി, കാളി, ദവേി, അച്ചി തുടങ്ങിയ പരേുകളിലുള്ള ദവേതകളി□ പലതും 'അമ്മദവൈം' കൂടിയാണ്. ഒരുകാലത്ത് നൈ□നദീതടം മുത□ സിന്ധു നദീതടം വരെ വ്യാപിച്ചിരുന്ന ഒരു ആരാധനാരീതിയായിരുന്നു 'അമാനുഷ മാതൃദവേതാ പൂജ'[1] (Worship of the Devine Mother)നരവംശത്തിന്റെ ആരംഭം മുത□ക്കുതന്നെ മാതൃപൂജ നിലനിന്നിരുന്നു. മനുഷ്യന്റെ ബോധമനസ്സി□ കുടിയിരിക്കുന്ന സ്നഹേശീതളയായ അമ്മയും വ□ഗ്ഗബോധത്തി□ ജീവിക്കുന്ന സംഹാരരൂപിണിയായ അമ്മയും ചേ□ന്നതാണ് കാളിയും, ദു□ഗ്ഗയും. വിഭിന്ന ജനത, ആ ശക്തിയെ വ്യത്യസ്ത രൂപങ്ങളി□ അറിയുന്നു. രൗദ്രഭാവവും, സൗമ്യഭാവവും ഒരേ രൂപത്തി□ തന്നെ പ്രത്യക്ഷമാകുന്ന സ്ഥിതിവിശഷേവും ചില സമയങ്ങളി□ ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. കാളിയും ദു□ഗ്ഗയും ഇത്തരത്തി□ ഭാവദ്വന്ദ്വത്തോടെ വ□ത്തിക്കുന്ന ദവേതമാരാണ്.

കാവുക□ മലനാടിന്റെ ആദിമ സംസ്കാരത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളാണ്. വന്യതകളുടെ താഴ്വരകളെ പ്രാചീനസംസ്കാരങ്ങളലെ്ലാം തന്നെ ദിവ്യമായി കരുതിയിരുന്നു. കുന്നുക□, വനങ്ങ□, പുഴക□ തുടങ്ങി പുരാവൃത്തം കൊണ്ടാടിയിരുന്ന അലൗകിക ഇരിപ്പിടങ്ങളിലകേ്ക് മനുഷ്യ□ പ്രവശേിച്ചിരുന്നില്ല. ജവൈികതയുടെ നീതി മാത്രം പുല□ന്ന് അവിടം കാട് പിടിച്ച് കിടന്നിരുന്നു. മനുഷ്യ□ അറിയാത്ത പലതരം ജവൈബന്ധത്തിന്റെ രഹസ്യം കാത്തുസൂക്ഷിച്ചിരുന്ന വള്ളിക്കുടിലുകളായിരുന്നു കാവുക□. ഈ രഹസ്യാത്മകതയെക്കുറിച്ചുള്ള

അന്വേഷണങ്ങളാണ് പ്രാചീന ജനതയുടെ വിശ്വാസത്തിന്റെ ചരിത്രം. പണ്ട് കാലത്ത് കടലോരത്തും, പുഴയോരത്തും ഇടനാട□ കുന്നുകളിലും തറവാടുകളുടെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറേ മൂലയിലും കാവുകളുണ്ടായിരുന്നു. വള്ളിക□ കൊണ്ട് കൂട്ടിക്കെട്ടിയ ഈ ജൈവസ്വരൂപത്തി□ നിന്നാണ് ഉ□വ്വരതയുടെ കാറ്റുക□ ഉയ□ന്നത്. മലയാളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക ചരിത്രത്തി□ കാവിന്റെ പൊലിമയി□ നിന്നല്ലാതെ ഒരു നിറവുമുണ്ടായിട്ടില്ല.

ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ ഈ പെരുമഴയി□ നിന്നാണ് 'അമ്മ'യുടെ വിത്തുമുളച്ചത്. മലനാട്ടിലെ അതിപ്രാചീനമായ ആരാധനാരീതിയും അമ്മ ദൈവാരാധനയായിരുന്നു. ഇവിടെ ആദിമ നിവാസിക□ ഉ□വ്വരതയുടെ, കാവായ്മയുടെ പ്രതിസ്വരൂപങ്ങളെ മണ്ണിന്റെ ആഴങ്ങളി□ നിന്ന് വെട്ടിയെടുത്തു. മിക്കവാറും കാവുകളി□ ഒരു കല്ലാണ് കാണുന്നത്. ചോരപൊടിയുന്ന കരിങ്കല്ല്. പല അമ്മമാരും വിത്തി□ നിന്ന് പൊട്ടിമുളച്ചതാണ്. ഒരു കാട്ടി□ ആരാലും അറിയപ്പെടാതിരുന്ന അമ്മയുടെ കല്ല് കാടുമൂടിക്കിടക്കുന്നു. ആ തപസ്യ എത്ര നാളന്നെറിഞ്ഞുകൂടാ. വിത്തുകളും ഇതുപോലെ മുളയ്ക്കാ□ വേണ്ടി മണ്ണി□ കുറേക്കാലം തപസ്സ് അനുഷ്ഠിക്കാറുണ്ട്. ഇരുട്ട് പിടിച്ച കാവുക□ക്കുള്ളിലെ മണ്ണിലെ രഹസ്യലോകത്തു നിന്നും വിത്തുക□ മുളച്ച് വരുന്നത് പോലെ തെയ്യമാതാക്കളും മുടിയേറ്റ് കാളികളും ഉയി□കൊള്ളുന്നു. പുല്ല് അരിയാ□ വന്ന ഒരു പുലയി അരിവാ□ വീശിയപ്പോ□ ഒരു കല്ലി□ കൊണ്ട് ചോര ഒഴുകി. ചോര അമ്മയുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിന്റെ അടയാളവും സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ അടയാളവുമാണ്. അമ്മ ഭൂമിയ്ക്കുവേണ്ടി ഒഴുകുന്ന ചോരയ്ക്ക് പകരമാണ് അവ□ക്ക് ബലി നല്കുന്നത്. ആടിനെയും കോഴിയേയും ഒക്കെ അറുത്ത് തങ്ങളുടെ തീരാത്ത കടപ്പാടിന്റെ പ്രതീകമായി ചോര ന□കുന്നു. മിക്ക അമ്മദൈവക്കാവുകളിലും വടക്ക് ഭാഗത്ത് പാലച്ചുവട്ടിലോ പ്രത്യേക ആരാധനാ സ്ഥലത്തോ മഞ്ഞളും ചുണ്ണാമ്പും ചേ□ത്തുണ്ടാക്കുന്ന കുരുതികൊണ്ട് തളിക്കുന്നു. പല ഇടങ്ങളിലും മണ്ണി□ ഒഴിക്കുകയാണ്

പതിവ്. അമ്മദൈവക്കാവുകളിലെ വടക്ക് ഭാഗം കാളിയുടെ സ്ഥാനം എന്നാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്. അമ്മദൈവക്കാവുകളി□ ഇത്തരത്തി□ കുരുതി തളിക്കുന്നതിനെ കുരുതിത□പ്പണം എന്ന് പറയുന്നു. സ്ത്രീത്വം ഗ□ഭിണിയാകുന്നത് ചോര ഒഴുകിയതുകൊണ്ടാണെന്നാണ് നാട്ടുയുക്തി. അതുപോലെ തന്നെ മണ്ണി□ ചോരയൊഴിച്ചാ□ വിത്തുക□ ഫലഭൂയിഷ്ടമാകുമെന്ന് ജനങ്ങ□ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഈ കുരുതി ത□പ്പണത്തിനു ഒരു തരം അനുഷ്ഠാന അതീന്ദ്രിയ – സ്വപ്നതലം സൃഷ്ടിക്കുവാ□ കഴിയുന്നു. ഭയഭക്തി നിറഞ്ഞ ഒരു അനുഷ്ഠാന പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് അമ്മദൈവങ്ങ□ വിളയാടുന്നത്. എല്ലാ കാവുകളിലും അമ്മദൈവങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യമുണ്ടെന്നറിഞ്ഞ പല ദേശവാസികളും അവരുടെ അമ്മയെ ഗ്രാമമുറ്റങ്ങളി□ കണ്ട് അന്തിത്തിരി വെച്ചു.

'മാതൃപൂജ' മാനവവംശത്തിന്റെ ഉദയം മുത□ നിലനിന്നുവരുന്നു. എല്ലാ ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ ഇടയിലും അജ്ഞാതമായ ഒരു പ്രപഞ്ചശക്തിയെപ്പറ്റിയുള്ള ബോധം ഉണ്ട്. മനുഷ്യനെ മുലയൂട്ടി വള□ത്തുകയും ഒടുവി□ ചോരയൂറ്റിക്കുടിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഭൂമീദേവിയുടെ പ്രതിബിംബമാണ് ഈ ദേവതയെന്ന് ചില ആളുക□ വിശ്വസിക്കുന്നു. സ്നേഹശീതളയും സംഹാരരൂപിണിയുമായ ഈ ദേവതയെ നാം ദു□ഗ്ഗയെന്നും, കാളിയെന്നും പല പേരുകളി□ വിളിക്കുന്നു. മനുഷ്യ ചേതനയി□ നൂറ്റാണ്ടുകളായി പതിഞ്ഞുകിടന്ന ആദിമാതൃരൂപം വ്യക്തിബോധത്തിലൂടെ പലപ്പോഴും പുറത്തേക്കു വരുന്നു. വ്യക്തി അധീശ ശക്തിയ്ക്കു വിധേയനാകുമ്പോ□ സ□ഗ്ഗപ്രക്രിയകളി□ ഏ□പ്പെടുന്നു. ഇത്തരത്തി□ മാതൃദേവത എന്ന ആദിരൂപത്തെ കലാഭംഗിയോടെ ആവിഷ്ക്കരിച്ചതാണ് ഇടശ്ശേരിയുടെ 'കാവിലെപ്പാട്ട്".

മാതാവിന്റെ വാത്സല്യവും അതി□ നിന്ന് ഉത്ഭവിച്ച ശക്തിയുമാണ് കാവിലെപ്പാട്ട് എന്ന കവിതയി□ ആവിഷ്കൃതമായിരിക്കുന്നത്. കാവുകളി□ കുരുതി കോരിത്തൂവിയതുപോലെ അലരിപൂത്തു.

കോ□ത്തിരിക□ പോലെ പകലറുതിയി□ ചെങ്കാന്തി പരന്നു. അമ്മയ്ക്ക് തേരിലേറി എഴുന്നള്ളാ□ സമയമായി. കന്യകയായ ദേവി ഭക്തരുടെ കൂപ്പുകൈകളാകുന്ന താമരമൊട്ടു കോ□ത്ത മാലയും നമിക്കപ്പെട്ട ശിരസ്സാകുന്ന രുദ്രാക്ഷമാലയും ചോരകൊണ്ടുള്ള തെച്ചിമാലയും അണിഞ്ഞ്, ചെമന്ന പട്ടുടുത്ത് വെള്ളിയരഞ്ഞാ□ മുറുക്കി നൃത്തമാടി വരുന്നു. കൊടുമുടിയി□ മിന്ന□പ്പിണ□ പോലെ അവളുടെ കയ്യി□ കൊടുവാ□ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്നുണ്ട്. മ□കുടത്തി□ മാദകമായ മധു നിറച്ചു, പൊ□കുടത്തി□ പൂക്കുലക□ നിറച്ചു. വ□ണ്ണാഭമായ കളമെഴുതി നിറപറയും നിലവിളക്കും വെച്ചു. ചെകിടടയുന്ന വെടിയും ഒപ്പം ചെണ്ടമേളവും മുഴങ്ങി. പെ□കൊടിമാ□ താലപ്പൊലിയന്തേി അമ്മയെ വരവേ□ക്കാ□ കാത്തു നി□ക്കുന്നു. കളമെഴുത്തും പാട്ടും വാദ്യവും ദേവതാ പൂജയുടെ മുഖ്യ ഇനങ്ങളാണ്.

രാക്ഷസന്മാരെ കൊന്നൊടുക്കി ക്രോധമൂ□ത്തിയായ ദേവി പൂവല്ലിപോലെ കുളി□മ്മയുള്ളവളായി മാറി. അമ്മ തനിക്ക് എതിരുനിന്ന കശ്മലരെ അരിഞ്ഞുതള്ളി. പതിരുപോലെ പാഞ്ഞവരി□ മാരിവിത്തെറിഞ്ഞു. തെച്ചിമല□ പൂത്തുലഞ്ഞ് വേനേ□ കത്തുന്ന നാളി□ തെക്ക് തെക്കൊരു ഊരി□ നിന്നും ദേവി വന്നു. കശ്മലന്മാരുടെ ചോര പുരണ്ട ഖഡ്ഗം കയ്യിലെടുത്ത് കലി തുള്ളി അമ്മ വന്നു. ആ□ത്തറയി□ പീഠമിട്ട് പട്ട് വിരിച്ച് ഭക്തജനം കാത്തുനി□ക്കുന്നു. ഈ മുഹൂ□ത്തത്തി□ കാഞ്ചന പ്രതിമപോലെ കാന്തിയാ□ന്ന ഒരു ഓമനക്കുമാര□. കച്ചകെട്ടി കളികഴിഞ്ഞു കളരിവിട്ട് അവിടെ എത്തി. അന്തിതോറും കാവിന് നേ□ക്ക് തിരികൊളുത്തി പൂജ ചെയ്യുന്ന നാലുകെട്ടിലെ സുകൃത പൂരമാണ് ആ കുമാര□. താരുണ്യവും കൗമാരവും തിങ്ങി നിന്ന അവന്റെ ദേഹം ഉച്ചവെയിലി□ ദീപ്തി ചൊരിഞ്ഞു. അടുത്ത വീട്ടി□ അവന്റെ അമ്മ അവന് പ്രിയപ്പെട്ട വിഭവങ്ങളുണ്ടാക്കി ചോറൊരുക്കി മകന്റെ വരവും കാത്ത് ആ അമ്മ നി□ക്കുകയാണ്.

ചോരവീഴ്ത്തി ത□പ്പണം ചെയ്ത് എന്റെ ക്രൂര ദാഹം തീ□ക്കൂ... എന്ന് ആ ഇളം കുഞ്ഞിനോട് ആയിരം കഴുത്തറുത്തു ചോരകുടിച്ച ദേവി ആവശ്യപ്പെടുന്നു. അവളുടെ കണ്ഠം നരകവഹ്നി പോലെ വള□ന്നു. തപ്തഗോളം പോലെ മിഴിക□ ഇരുണ്ടു. അതുകണ്ട് വീരനായ കുമാര□ അസുരനെപ്പോലെ ദേവിയുടെ നേരെ ചാടിയില്ല. അമ്മയുടെ അടങ്ങാത്ത ദാഹത്തി□ അനുകമ്പ തോന്നിയ അവ□ പുഞ്ചിരിതൂകി നിന്നു. കുമാര□ കാവിലെ കുളത്തി□ മുങ്ങിക്കുളി കഴിഞ്ഞ് എത്തി മാതൃപാദമെന്ന പോലെ ഭൂമിയെതൊട്ടുതൊഴുതു. ഏഴടി പിന്നോട്ട് മാറിയിട്ട് ഏഴടി കുതിച്ചു. താണുനിന്ന് തന്റെ തിളങ്ങുന്ന വാളിനെ വണങ്ങി. ഈരേഴു പതിന്നാലു ലോകത്തിനും നീയേ ദേവിയെന്ന് സ്തുതിച്ച് ദേവിയെ വലംവെച്ചു. ചമ്രംപടഞ്ഞിരുന്ന് ഒളിമിന്നും വാളെടുത്ത് ഇളമുളയെന്ന പോലെ തന്റെ കഴുത്തുവെട്ടി. ചോരവെള്ളം പോലെ തിളച്ച ചോര ചീറ്റിപ്പാഞ്ഞു. അമ്മയുടെ തെച്ചിമാല പോലും അതിന്റെ മുന്നി□ മങ്ങിപ്പോയി. ലോകത്തിന്റെ നേരെ കന്യകയുടെ കണ്ണി□ നിന്നും ഉണ□ന്ന രോഷം എന്നിട്ടും കുളിരണിഞ്ഞില്ല, അവനെ വാരിപ്പുണരാ□ വിധം സംഹാരത്തിന്റെ പാരമ്പര്യം പുല□ത്തുന്ന കന്യകയായ ദേവിയുടെ ഉള്ള് അലിഞ്ഞില്ല.

ഭക്ത□ ആ□ത്തരായി□ അവനെ ഓ□ത്തു പീഠമിട്ടു പട്ടുവിരിച്ചു. മേഘച്ചേറി□ മുങ്ങിയ സൂര്യ□ എച്ചി□ കിണ്ണം പോലെ കാണപ്പെട്ടു. താരക□ വിസ്മയം പൂണ്ട് മന്നിലേക്ക് നോക്കി. ഉണ്ണിയെത്തേടി പുറപ്പെട്ട അമ്മ അവിടൊക്കെ നോക്കി. അവ□ ദേവിയെ നോക്കിയില്ല. നോക്കിയിരുന്നെങ്കി□ ദേവി കത്തിചാമ്പലാകുമായിരുന്നു. അഴ□ എല്ലാം പൊറുത്തു തൊഴുകയ്യോട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

“ഏഴുകൊല്ലം നോമ്പെടുത്തു താലികെട്ടി, ഞാ□ പി-

ന്നേഴുകൊല്ലം നോമ്പെടുത്തു ഞാനവനെപ്പെറ്റു

ഏഴുകൊല്ലം പാ□കൊടുത്തേ□ മാറവനെപ്പോറ്റി-

ഏഴുകൊല്ലം വാളെടുത്തവ□ പയറ്റി പിന്നെ”.

അംബികയുടെ മുന്നി□ വാളെടുത്തു കഴുത്തറുത്തപ്പോ□ അവന്റെ കണ്ണീരൊന്നും ചിതറുന്നില്ലല്ലോ എന്നു മാത്രം ആ അമ്മ ചോദിച്ചു. തന്റെ കുലത്തിന് അപമാനം വരുത്തിയില്ലല്ലോ എന്ന അഭിമാനമാണ് അമ്മയ്ക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നത്. കുമാരന്റെ ബലി കന്യകയി□ എന്തുവികാരമുണ്ടാക്കിയെന്നത് അറിയില്ല പക്ഷേ അന്ന് മുത□ ജനങ്ങളുടെ ദു□ന്നയത്തിനു നേരെ ദേവിയുടെ വാ□ ഉയ□ന്നാലും ആ വാ□ അവളുടെ ദേഹത്ത് തന്നെ പതിക്കുന്നു.

കാളിയെയും ദു□ഗ്ഗയെയും വിശ്വസിക്കാത്തവരെപ്പോലും ഈ കവിത ആ□ദ്രചിത്തരാക്കുന്നു. സമൂഹത്തിന്റെ ബോധതലത്തി□ ഉദിച്ച മാതൃദേവതയെ നിഗ്രഹാനുഗ്രഹ ശക്തിയുടെ സിരാകേന്ദ്രമായി സങ്കല്പിച്ചു. നിത്യകന്യകയെ ഒരു യുവതരുണന്റെ ദേഹകാന്തി വിഭ്രാന്തി പിടിപ്പിക്കുന്നു. അവളുടെ സംഹാരാത്മകമായ കാമാഭിനിവേശവും കുമാരന്റെ ആത്മസമ□പ്പണവും അമ്മയുടെ ത്യാഗശീലവും സൃഷ്ടിക്കുന്ന വികാര സംഘ□ഷമാണ് കവിതയുടെ ജീവ□. മകനെപ്പറ്റി ഊറ്റംകൊള്ളുന്ന അമ്മ ആത്മാവ് പറിച്ചെടുത്ത് ദേവിയ്ക്ക് ഹോമിക്കുന്നു. ആദിമാതാവ് ചോര പാനം ചെയ്ത് തന്റെ തീരാദാഹം ശമിപ്പിക്കുന്നു. രക്തം കുടിക്കാനുള്ള തൃഷ്ണ പോലെ ശക്തമാണ് രക്തം ന□കുവാനുള്ള അഭിനിവേശവും. പൗരാണിക സങ്കല്പം പോലെ തന്നെ ദേവിക്ക് എഴുന്നള്ളാ□ അനുകൂലമായ ഒരു പശ്ചാത്തലമൊരുക്കി. കൈവിട്ടുപോയ മാതൃ ഗൃഹത്തിന്റെ മണിമുറ്റത്ത് കാലുകുത്തിയപ്പോ□ ഒരു ദിവ്യ സംഗീതത്തിന്റെ ഒഴുക്കി□പ്പെട്ടതായ അനുഭൂതി ഉണ്ടാകുന്നു. അന്ധവിശ്വാസത്തിന്റെ തണലി□ വള□ന്ന ഒരു പുരാവൃത്തം കലാസുഭഗമായി ആവിഷ്ക്കരിച്ചതാണ് ഈ കവിത.

അടിക്കുറിപ്പുക□

1. കാളീസങ്കല്പംകേരളപരിസരത്തി□ - ജനറ□ എഡി. ഡോ. എം. വി. വിഷ്ണു നമ്പൂതിരി, എഡി. സുരേഷ് ബാബു എളയാവൂ□ - കേരള ഫോക്‌ലോ□ അക്കാദമി, കണ്ണൂ□, 2004 പുറം 9

സഹായകഗ്രന്ഥങ്ങ□

1. ഡ◌േ◌ാ. എം. വി. വിഷ്ണുനമ്പൂതിരി (ജനറ□ എഡിറ്റ□), സുറഷേ് ബാബു എളയാവൂ□ (എഡിറ്റ□)- കാളീസങ്കല്പം കരേള പരിസരത്തി□ - കരേള ഫ◌േ◌ാക്ല◌േ◌ാ□ അക്കാദമി, കണ്ണൂ□, 2004

2. ഇടശ്ശരേി ഗ◌േ◌ാവിന്ദ□ നായ□– കാവിലപെ്പാട്ട്, പൂ□ണ്ണപബ്ലിക്കഷേ□സ്, ക◌േ◌ാഴിക്ക◌േ◌ാട്, 2003

3. ഡ◌േ◌ാ. ചലേനാട്ട് അച്യുതമനേ◌ാ□ - കരേളത്തിലെ കാളീസവേ, നാഷണ□ ബുക്ക്സ്റ്റാ□, ക◌േ◌ാട്ടയം, 1959

4. ഡ◌േ◌ാ. കെ. മിനി – കരേളം അനുഷ്ഠാന കലകളിലൂടെ, ബുക്ക□ മീഡിയ പബ്ലിക്കഷേ□സ്, ക◌േ◌ാഴിക്ക◌േ◌ാട്